

BESLUT

Diariern
LOC 2021-0221
Informationssäkerhetsklass: K1

Styrelsen för Locum AB

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2020 för Locum AB

Ärendet

Regionrevisorerna har överlämnat årsrapport 2020 för Locum AB. Styrelsen för Locum AB har beretts möjlighet att yttra sig över rapporten senast den 31 augusti 2021.

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Beslutsunderlag

1. Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2020 för Locum AB
2. Regionrevisorernas årsrapport 2020

Förslag till beslut

Styrelsen för Locum AB föreslås besluta

att uppdra åt verkställande direktören att avge yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2020 för Locum AB enligt förslag.

Enligt uppdrag

Anette Henriksson
Verkställande direktör

YTTRANDE

Diariern
LOC 2021-0221
Informationssäkerhetsklass: K1

Styrelsen för Locum AB

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2020 för Locum AB

Ärendet

Regionrevisorerna har överlämnat årsrapport 2020 för Locum AB. Locums styrelse har beretts möjlighet att yttra sig över rapporten senast den 31 augusti 2021.

I årsrapporten prövas om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Locums synpunkter

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Revisionen bedömer att fullmäktiges mål om ekonomi i balans har uppnåtts i och med att det justerade resultatet överstiger resultatkravet.

Revisionen bedömer vidare att det verksamhetsmässiga resultatet, med undantag för målet attraktiv arbetsgivare som inte har mäts på grund av Coronapandemin, har i huvudsak uppnåtts. Revisionen betonar att det är viktigt att bolaget fortsätter att arbeta med de indikatorer inom delmålet Samhällsviktiga funktioner upprätthålls vid extraordinära händelser och klimatförändringar, som fått stå tillbaka under 2020 till följd av pandemin. Locum ämnar att under 2021 arbeta fram handlingsplaner och åtgärdsprogram för identifierade sårbarheter från risk och sårbarhetsanalyser tillsammans med åtgärdsplaner för sårbarheter i klimatanalyser. Locum konstaterar dock att i vissa fall kommer åtgärderna att ta många år att genomföra beroende på tillgång till investeringsmedel och möjlighet att genomföra åtgärder med hänsyn till de störningar dessa riskerar att få på vården.

Intern styrning och kontroll

Ansvar och befogenheter under Coronapandemin

Revisionen bedömer att de fastighetsstrategiska aktiviteter som Locum genomfört på uppdrag av RSSL, i syfte att underlätta för vårdgivarna i deras Coronahantering, överensstämmer med uppdraget i bolagets ägardirektiv och gällande avtal om fastighetsförvaltning.

Ekonomistyrning kopplat till Coronapandemin

YTTRANDE

Diariern
LOC 2021-0221
Informationssäkerhetsklass: K1

Styrelsen för Locum AB

Revisionen bedömer att styrelsen säkerställt att bolaget, inom ramen för de olika förvaltningsavtalen mellan bolaget och fastighets- och servicenämnden, får ersättning för de uppdrag som utförts åt RSSL.

Uppföljning av kostnader kopplade till gällande hyresavtal

Revisionen bedömer att Locum har rutiner som säkerställer uppföljning och fakturering av underhållskostnader, förbättringsåtgärder och löpande driftskostnader kopplat till gällande hyresavtal för hyresgäster i LFS:s fastigheter. Revisionen bedömer även att bolagets rutiner minskar risken för otydligheter i gränsdragningen kring vilken avtalsparter som ska stå för vilka kostnader kopplade till drift- och underhållsåtgärder i regionens vårdfastigheter. Revisionen bedömer vidare att Locums drifthandbok på ett tydligt sätt redogör för olika områden såsom roller och ansvar, rutiner, arbetsflöden, avtalsskrivning mm. Utifrån genomförd granskning bedöms Locums förvaltningsorganisation i allt väsentligt arbeta i enlighet med den framtagna drifthandboken. Revisionen bedömer även att det finns tydliga riktlinjer för uppföljning av gällande hyresavtal. Revisionen menar att de till avtalen tillhörande gränsdragningslistorna minskar risken för att avtalsparterna tolkar avtalen olika.

Vårdens fastighetsinvesteringar

Revisorerna ser positivt på att Locums styrelse kontinuerligt inhämtar information om framdriften av de pågående investeringsprojekten som genomförs i vårdens fastigheter. Revisionen vill dock betona vikten av att bolagsstyrelsen även efterfrågar utvärderingar av avslutade investeringsprojekt utifrån fullmäktiges fattade genomförandebeslut gällande tidplan, investeringsutgifter och objektsinnehåll.

I årsrapporten summeras också resultatet från granskningar som tidigare rapporterats i revisorernas delrapporterings-PM.

Mot bakgrund av den rådande pandemin har revisionskontoret också genomfört ett antal granskningar av styrelsens interna styrning och kontroll. Granskningar av upphandling och inköp, risker för oegentligheter, samt IT och informationssäkerhet har genomförts utan väsentliga avvikelser. Revisionskontoret har även granskat styrelsens arbete med riskanalys och plan för intern kontroll 2020 utan väsentliga avvikelser.

Den auktoriserade revisorn har under året granskat löneprocessen inklusive pensionsavsättningar, inköpsprocessen inklusive utbetalningar samt ledningsnära kostnader och representation utan väsentliga avvikelser.

Räkenskaper

Årsredovisningen bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Den auktoriserade revisorn har bedömt räkenskaperna vara rättvisande och inga iakttagelser har föranlett några nya rekommendationer i årsrapporten.

YTTRANDE

Diariern
LOC 2021-0221
Informationssäkerhetsklass: K1

Styrelsen för Locum AB

Enligt uppdrag

Anette Henriksson
Verkställande direktör

Regionrevisorerna

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0009Styrelsen
Locum AB**Årsrapport 2020**
Locum AB

Revisorerna i revisorsgrupp III beslutade 2021-03-29 att överlämna rapporten till styrelsen för Locum AB för kännedom och möjlighet till yttrande senast 2021-08-31.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Anders Lönn
Ordförande
Digital signering

Christina Holmqvist
Sekreterare
Digital signering

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020 - 0009

Årsstämman i Locum AB
Org nr 55 64 38 - 7909

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Granskningsrapport för Locum AB år 2020

Vi av fullmäktige utsedda lekmannarevisorer har granskat Locum AB:s verksamhet år 2020.

Styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning och prövning och har gett det resultat som redovisas i revisionskontorets Årsrapport 2020 för Locum AB. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i allt väsentligt har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att styrelsens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm 2021-03-29

Anders Lönn

Michael Stjernström

Anders Ödmark

Björn Jansson

Gustav Olofsson

Inger Linge

Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

“Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument.”

Serienummer: X5wTtCwZccTOMpd93qzWhg

ANDERS LÖNN

08-04-2021 14:58

Serienummer: XJoYwdeelGXRFAMJzXY8kg

ANDERS ÖDMARK

08-04-2021 15:10

Serienummer: fod/XE6HnwMcpstdz9mPgw

Björn Crister Jansson

08-04-2021 15:15

Serienummer: bgFZouMP41zel7+LSO/fCg

Jan Holgersson

08-04-2021 16:00

Serienummer: /rxz1pSksITf+6OBtkGq4A

INGER LINGE

08-04-2021 18:27

Serienummer: jHbD+oF9kyq+cjwN7GfuFQ

MICHAEL STJERNSTRÖM

13-04-2021 17:29

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämpel med ett certifikat från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original

Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är oförändrat.

Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet med Visma Addos validator på denna webbsida
<https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation>

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

“Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument.”

Serienummer: AxlL8slqSfSz1mZwd4S73A

Karl Gustav Olofsson

15-04-2021 16:05

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering. Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämpel med ett certifikat från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original

Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är oförändrat.

Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet med Visma Addos validator på denna webbsida
<https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation>

Årsrapport 2020

Locum AB

Regionrevisorerna

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0009Styrelsen
Locum AB**Årsrapport 2020**
Locum AB

Revisorerna i revisorsgrupp III beslutade 2021-03-29 att överlämna rapporten till styrelsen för Locum AB för kännedom och möjlighet till yttrande senast 2021-08-31.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Anders Lönn
Ordförande
Digital signering

Christina Holmqvist
Sekreterare
Digital signering

Sammanfattning – Locum AB

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens bolag har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämnder och styrelser ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Lekmannarevisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Locums ekonomi har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 13 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 7 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Coronapandemin har haft en mindre påverkan på styrelsens möjligheter att uppnå fullmäktiges mål. Styrelsen har angett att de indikatorer till mål som inte går att mäta på grund av coronapandemin och inte ska ingå i målbedömningen gäller målet om attraktiv arbetsgivare. Detta mål har inte kunnat bedömas eftersom regionens årliga medarbetarundersökning begränsats till följd av coronapandemin. Revisionen bedömer att det verksamhetsmässiga resultatet i övrigt i huvudsak uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Styrelsens arbete med intern styrning och kontroll har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Årets granskning av ansvar och befogenhet, samt ekonomistyrning har också visat att arbetet kopplat till hanteringen av coronapandemin kunnat bedrivas enligt befintliga styrdokument. Styrelsen bedöms på en övergripande nivå haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Innehåll

1	Årlig granskning	1
2	Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat	2
2.1	Ekonomiskt resultat	2
2.2	Verksamhetsmässigt resultat	3
3	Intern styrning och kontroll	4
3.1	Ekonomi- och verksamhetsstyrning	4
3.2	Uppföljning av kostnader kopplade till gällande hyresavtal	7
3.3	Vårdens fastighetsinvesteringar	9
3.4	Avrapporterade granskningar i delrapporterings-PM	10
3.5	Granskningar utan väsentliga iakttagelser	11
3.6	Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer	11
4	Räkenskaper	11
4.1	Årsredovisningen	11
4.2	Granskning av personalkostnader	11
4.3	Avrapporterade granskningar i delrapporterings-PM	11
4.4	Auktoriserade revisorns bedömning	12
	Bilaga 1 Sammanställning och uppföljning av rekommendationer till styrelsen	
	Bilaga 2 Sammanställning och uppföljning av rekommendationer till ledningen	
	Bilaga 3 Bedömningsmål och bedömningskriterier	

1 Årlig granskning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Den årliga revisionen omfattar granskning och bedömning inom följande områden:

- Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat
- Intern styrning och kontroll
- Räkenskaper

Styrelsen för Locum AB¹ ansvarar enligt de specifika ägardirektiven² för såväl ekonomisk som teknisk förvaltning av fastigheter inom Landstingsfastigheter Stockholm samt för investeringar i enlighet med av Region Stockholm fastställd investeringsprocess. Enligt avtal med fastighets- och servicenämnden ansvarar bolaget även för genomförandet av den fastighetsverksamhet som fastighets- och servicenämnden är formellt ansvarig för, exempelvis fastighetsstrategiska frågor, långsiktig utveckling av fastighetsbeståndet, köp och försäljning av fastigheter samt förvaltning av projektavtalet gällande NKS.

Revisionen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, regionens regler och anvisningar, riktlinjer för samordnad revision och bolagsrevision inom region Stockholm samt god revisionssed för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupperna och revisorskollegiet.

I granskningen har lekmannarevisorerna biträttats av regionens revisionskontor. Granskningen har genomförts av granskningsansvarig Johan Blomberg m.fl. vid revisionskontoret. Parallellt med lekmannarevisionen har revision utförts enligt ABL 9 kap. under ledning av auktoriserad revisor Jenny Göthberg vid Ernst & Young AB (EY).

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den auktoriserade revisorn granskar räkenskaperna och styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Den interna styrningen och kontrollen granskas gemensamt.

Under granskningsåret har ömsesidig information och samverkan skett mellan bolagets lekmannarevisorer och dess auktoriserade revisor.

¹ Fortsättningsvis benämnt Locum, eller bolaget.

² Från och med 2019 finns de specifika ägardirektiven inskrivna i budgetdokumentet för hela regionen.

2 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsen och verkställande direktören uppnått fullmäktiges resultatkrav och övriga ekonomiska samt verksamhetsmässiga mål. Bedömningen omfattar även om styrelsen/vd genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3.

2.1 Ekonomiskt resultat

	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Resultaträkning (mnkr)			
Verksamhetens intäkter	402	377	388
Verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar och finansnetto	- 395	-364	-403
- varav omställningskostnader	-	-	-
Resultat före bokslutsdisposition och skatt	7	13	-15
Effekterna av ändrad diskonteringsränta vid beräkning av pensioner ³	-	-	28
Justerat resultat	7	13	13
Erhållna koncernbidrag (skatt)*	-	-	14
Lämnade koncernbidrag (skatt)*	-	-14	-
Resultat efter bokslutsdisposition och skatt	7	-1	-1
Balansomslutning (mnkr)	-	476	451
Årsarbetare (antal)	-	286	299

Det resultat efter bokslutsdisposition och skatt som redovisas till Bolagsverket uppgår till - 1 mnkr. I den fortsatta analysen utgår revisionen från det justerade resultatet på 13 mnkr som används vid avstämning mot fullmäktiges resultatkrav. Verksamhetsmässigt har coronapandemin i mindre utsträckning påverkat bolagets aktiviteter under året (se avsnitt 3.1) och ekonomiskt är påverkan mycket liten.

2.1.1 Jämförelse med budget 2020

Verksamhetens intäkter uppgår till 377 mnkr, vilket är 25 mnkr (6,2 procent) lägre än budgeterat. Intäkterna för försäljning av fastighetstjänster understiger budgeten med ca 24 mnkr, vilket bl.a. beror på tjänster relaterade till

³ Effekterna av sänkt diskonteringsränta 2019 exkluderades från resultatet som skulle stämmas av mot fullmäktiges budget 2019. Regionen har ändrat redovisningsprincipen under 2020, vilket innebär att effekterna av ränteförändringen tas samma år som Finansinspektionens beslut gäller, dvs. 2021. Justeringsposten tas med i år bara för jämförbarheten mellan åren.

investeringar som skett i en lägre takt i de fastigheter som bolaget förvaltar åt landstingsfastigheter Stockholm (LFS).

Verksamhetens kostnader, exkl. avskrivningar och finansiella poster, uppgår till 352 mnkr, vilket är 29 mnkr (ca 7,6 procent) lägre än budgeterat. Av budgetavvikelsen är ca 30 mnkr hänförligt till lägre personalkostnader, vilket beror på minskat behov av bemanning. Detta som en följd av den lägre investeringstakten i regionens vårdfastigheter under 2020 jämfört med tidigare. Budgetavvikelsen i övrigt utgörs av flera delposter, bl.a. högre lokal- och fastighetskostnader på ca 4 mnkr och lägre kostnader för kommunikation och konsulter på ca 3 mnkr.

Bolaget uppvisar även ett lägre finansnetto på 2 mnkr än budgeterat till följd av att KPA:s prognos för pensionsskulden, som legat till grund för budgeten, var lägre än det slutliga utfallet.

Årets investeringar uppgår till 0,5 mnkr, att jämföra med fullmäktiges budget på 4,5 mnkr. Budgetavvikelsen beror på att bolagets investeringsbehov varierar år från år medan bolaget tilldelats samma ram för varje år under de senaste åren.

Då coronapandemins inverkan på ekonomin påverkat regionens verksamheter, om än i olika grad, försvåras jämförelser med året innan. Revisionen gör därför inte jämförelser med utfall för 2019 för någon av regionens styrelser eller nämnder.

2.1.2 Bedömning av ekonomiskt resultat

Revisionen bedömer att fullmäktiges mål om ekonomi i balans har uppnåtts i och med att det justerade resultatet överstiger resultatkravet. Avvikelser i förhållande till budget har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i styrelsens verksamhetsberättelse.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

2.2.1 Måluppfyllelse

Regionledningskontoret har i anvisningar för verksamhetsberättelsen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att styrelsen ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Av fullmäktiges budget 2020 framkommer att Locum berörs av tre av fullmäktiges övergripande mål, nämligen *Långsiktig ekonomisk uthållighet*, *En hållbar regional utveckling* och *Region Stockholm ska bli en hållbar arbetsgivare*. Av bolagets delmål och indikatorer som är kopplade till fullmäktiges övergripande mål är merparten uppfyllda, men det finns några avvikelser. Delmålet *Samhällsviktiga funktioner upprätthålls vid extraordinära händelser och klimatförändringar* bedöms vara delvis uppfyllt då endast två av fyra indikatorer uppnåddes. Orsaken till att inte alla uppnåddes är, enligt

styrelsen, att arbetet för att bistå vården med anledning av coronapandemin har prioriterats.

Enligt styrelsen har delmålet *Region Stockholm – attraktiv arbetsgivare* inte kunnat mätas då regionen pga. coronapandemin inte genomfört sin sedvanliga medarbetarundersökning fullt ut. Vidare har personalomsättningen ökat kraftigt sedan förra året och överstiger fullmäktiges uppsatta målvärde för 2020 med en procentenhet. Anledningen är, enligt styrelsen, att flera medarbetare som skulle ha arbetat med vårdinvesteringar inom ramen för Landstingsfastigheter Stockholm har valt att sluta då investeringsverksamheten har minskat avsevärt, bland annat till följd av den pågående coronapandemin.

Bolaget har avslutat och återrapporterat fullmäktiges uppdrag att skapa IT lösningar för att upptäcka sexuella övergrepp på barn i IT-miljön.

Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredsställande sätt i verksamhetsberättelsen.

2.2.2 Bedömning av verksamhetsmässigt resultat

Det verksamhetsmässiga resultatet, med undantag för målet attraktiv arbetsgivare som inte har mätts på grund av coronapandemin, har i huvudsak uppnåtts. Revisionen konstaterar att pandemin endast har haft mindre effekt på styrelsens möjlighet att uppnå det verksamhetsmässiga resultatet. Revisionen vill betona att det är viktigt att styrelsen fortsätter att arbeta med de indikatorer inom delmålet *Samhällsviktiga funktioner upprätthålls vid extraordinära händelser och klimatförändringar*, som fått stå tillbaka under 2020 till följd av pandemin.

3 Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur styrelsen och verkställande direktören tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3. Granskningen har genomförts av revisionskontoret och auktoriserad revisor.

3.1 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

3.1.1 Ansvar och befogenheter under coronapandemin

Locum har inom ramen för regionens hantering av coronapandemin tilldelats ett antal uppdrag av regionens särskilda sjukvårdsledning (RSSL). RSSL har, enligt den regionala katastrofmedicinska beredskapsplanen,⁴ det övergripande katastrofmedicinska ledningsansvaret för hälso- och sjukvården i regionen vid stora olyckor och katastrofer. Planen och den krisorganisation som beskrivs där har beslutats av hälso- och sjukvårdsnämnden.

⁴ HSN 2020-1415

Det gäller bland annat att genomföra bygg- och andra fastighetsrelaterade åtgärder i samband med driftsättande av fältsjukhuset i Älvsjö, att etablera tältlösningar utanför flera sjukhus i syfte att hindra smittade personer att föra in smittan på sjukhusen, att skapa olika tältlösningar för sanering osv. vid akut-sjukhusen, att bistå vården i inrättandet av fler intensivvårdsplatser genom t.ex. kompletterande fastighetsinstallationer för medicinska gaser med mera.

Revisionen har i sin granskning inte funnit några styrande dokument där det uttryckligen framgår att regionens särskilda sjukvårdsledning (RSSL) kan besluta om uppdrag till Locum som bolag. Däremot kan revisionen konstatera att uppdragen har hanterats i enlighet med bolagets specifika ägardirektiv som säger att bolaget ska bistå hälso- och sjukvårdsnämnden i fastighetsstrategiska frågor.⁵ Förutom ägardirektivet så regleras bolagets ansvar inom fastighetsområdet av förvaltningsavtalet från 1993⁶ och av det reviderade uppdragsavtalet mellan bolaget och fastighets- och servicenämnden från hösten 2019⁷. Av dessa dokument framgår bland annat att bolaget dels ansvarar för regionens bestånd av vårdfastigheter, dels ska säkerställa att fastighetsbeståndet upprätthålls och utvecklas utifrån regionens förändrade behov och strategier.

Utifrån den genomförda granskningen konstatera revisionen att bolagets VD dels har beslutat om en krisberedskapsplan för Locum avseende strategisk och operativ krisledning, reviderad 2020-03-19⁸, dels en kriskommunikationsplan, reviderad i augusti 2019⁹. Av granskningen framkommer att bolaget inte har aktiverat en formaliserad krisledning i enlighet med planen då pandemin inte bedömdes innebära en direkt kris för bolaget som sådant utan för regionens vårdverksamheter. Bolaget har dock förberett aktiviteter för att kunna aktivera krisledningsorganisationen, t.ex. om större delar av personalen och/eller ledningen skulle bli långvarigt sjuka under pandemin. VD skapade en samordningsgrupp, bland annat med representanter för bolagsledningen, i syfte att stötta RSSL och berörda vårdgivare i strategiska och operativa fastighetsfrågor. Representanter från bolaget har även varit aktiva i RSSL.

Styrelsen har inte haft några extra möten med anledning av pandemin, däremot har styrelsen kontinuerligt informerats av VD om bolagets coronarelaterade aktiviteter under året.

Styrelsen har i april¹⁰ beslutat om hyresrabatter på maximalt 8 mnkr för kvartal två 2020 och för maximalt 8 mnkr kvartal tre i enlighet med regeringens förordning om statligt stöd.¹¹ Vid årets slut har hyresrabatterna resulterat

⁵ RS 2019 - 0825

⁶ LS 0402 - 0330

⁷ LOC 2019-0058, FSN 2019-0010

⁸ LOC 2019 - 0168

⁹ LOC 2019 - 0806

¹⁰ LOC 2020 - 0425

¹¹ Förordning om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran (SFS 2020:237)

i hyresreduktioner på totalt 1,1 mnkr sammantaget för resultatenheterna landstingsfastigheter Stockholm (LFS) och Nya karolinska Solna (NKS) under 2020. VD beslutade i mars enligt delegationsordningen om slopade parkeringsavgifter för vårdanställda vid regionens sjukhus. De ekonomiska konsekvenserna av dessa beslut påverkar dock resultatet för fastighets- och servicenämnden och inte Locum som utförare.

I april beslutade VD om en förlängning av den avgiftsfria parkeringen t.o.m. 30 juni. I maj beslutade även RSSL om avgiftsfri parkering för vårdpersonalen. VD-besluten avsåg korta perioder av avgiftsbefrielse, medan RSSL:s beslut avsåg en längre period grundat på medicinska hänsyn. Nämligen att vårdpersonalen i möjligaste mån ska kunna resa till och från jobbet så säkert som möjligt ur ett smittspridningsperspektiv, dvs. inte behöva åka kollektivt. Den 11 juni beslöt styrelsen att föreslå fastighets- och servicenämnden¹² att förlänga avgiftsbefrielsen året ut, vilket nämnden beslutade samma dag. Orsaken till att beslutet lyftes till nämnden var att en förlängning av avgiftsfriheten året ut skulle medföra en så stor resultatpåverkan att beslutet behövde tas av nämnden. I december beslutade styrelsen att fortsätta med avgiftsfri parkering för vårdpersonal så länge den allmänna situationen inom Region Stockholm motiverar det, dock längst till och med 31 mars 2021.

Bedömning

Revisionen bedömer att de fastighetsstrategiska aktiviteter som Locum genomfört på uppdrag av RSSL, i syfte att underlätta för vårdgivarna i deras coronahantering, överensstämmer med uppdraget i bolagets ägardirektiv och gällande avtal om fastighetsförvaltning.

3.1.2 Ekonomistyrning kopplat till coronapandemin

Som nämns ovan så har RSSL gett Locum ett antal uppdrag med anledning av den pågående pandemin. Den totala kostnaden för de sammantagna aktiviteterna som bolaget har genomfört uppgår till 138 mnkr, varav fältsjukhuset genererade kostnader på 111 mnkr. Dessa kostnader har inte belastat bolagets resultat utan kostnaderna har bokförts inom ramen för fastighets- och servicenämndens fastighetsverksamhet. Merparten av kostnaderna, 120 mnkr har fakturerats till hälso- och sjukvårdsnämnden. Beslutsunderlag för faktureringen har utgjorts av skriftliga beslut från RSSL om rätt för bolaget att fakturera kostnaderna för Locums olika uppdrag.

De återstående 18 mnkr kommer inte Locum att fakturera hälso- och sjukvårdsnämnden trots att de, fullt ut, är hänförliga till uppdrag som RSSL beställt från Locum. I stället har bolaget informerats av regionledningskontoret att ersättningen för kostnaderna på de 18 mnkr kommer att utbetalas till resultatenheten Landstingsfastigheter Stockholm utifrån de stöd som regionen

¹² LOC 2020 - 0271, FSN 2020 - 0347

får från staten. Enligt uppgifter från Locum föreligger det ingen osäkerhet om att inte hela den kvarvarande fordran på 18 mnkr kommer att ersättas.

Intäktsbortfallet för den avgiftsfria parkeringen samt hyresreduktionerna påverkar inte Locums resultat utan endast fastighets- och servicenämnden.

Av granskningen framkommer vidare att bolaget ansökt om, och erhållit, ökade intäkter på 1,2 mnkr som är direkt hänförliga till det statliga beslutet om ersättning för sjuklönekostnader under coronapandemin. Bolaget har även fått ersättning för de personalkostnader som uppstått i samband med utförandet av de uppdrag som bolaget genomfört på uppdrag från RSSL.

Bedömning

Revisionen bedömer att styrelsen säkerställt att bolaget, inom ramen för de olika förvaltningsavtalen mellan bolaget och fastighets- och servicenämnden, får ersättning för de uppdrag som utförts åt RSSL.

3.2 Uppföljning av kostnader kopplade till gällande hyresavtal

Revisionen har granskat om Locum säkerställer en tillräcklig uppföljning av kostnader kopplade till hyresgästavtal. Landstingsfastigheter i Stockholm (LFS), som är en del av fastighets- och servicenämnden, har cirka 30 geografiskt spridda fastigheter inom Region Stockholm. Fastigheterna förvaltas av Locum genom avtal med FSN. Revisionen har granskat Locums rutiner för uppföljning och fakturering av underhållskostnader, förbättringsåtgärder och löpande driftkostnader kopplat till gällande hyresavtal för hyresgäster i LFS:s fastigheter. Granskningen syftar även till att identifiera risker för otydlighet i gränsdragningen kring vilken part som ska stå för vilka kostnader.

Granskningen har genomförts i form av intervjuer och genomgång av bolagets interna styrdokument gällande förvaltningsfrågor, bland annat en drift-handbok som behandlar roller och ansvar, rutiner, arbetsflöden, avtalsskrivning mm.

Iakttagelser

Berörda fastigheter utgörs främst av sjukhus, men det finns även andra fastigheter såsom t.ex. behandlingshem. Hyresgästerna är verksamheter som drivs av Region Stockholm likväl som externa aktörer. De externa hyresgästerna kan utgöras av dels privata vårdgivare, dels av olika former av serviceinrättningar. Respektive hyresgäst har ett hyresavtal med Region Stockholm, genom Locum, där det framgår vad som ingår i hyran. Det görs ingen skillnad på avtalen om hyresgästen är regionintern eller extern. Baserat på den blandade verksamhet som bedrivs i många av fastigheterna framkommer det vid intervjuerna att det kan uppstå en gränsdragningsproblematik gällande vilken part som ska stå för olika fastighetsrelaterade kostnader. Till varje hyresavtal finns därför en gränsdragningslista som visar ägande- och

driftansvar för olika system och åtaganden, fördelning av arbetsuppgifter inklusive ersättningsformen för dessa uppgifter med mera.

Locums förvaltningsorganisation är uppdelad i *förvaltningsområden*. Av granskningen framkommer att det finns en rollfördelning där respektive roll/funktion inom förvaltningsorganisationen har en rollbeskrivning. Av beskrivningen framgår vilket ansvar respektive roll har gentemot hyresgästen, driftentreprenören respektive den egna verksamheten. Till exempel är *förvaltningsområdeschefen* ytterst ansvarig för fastigheterna inom sitt förvaltningsområde. Denna ansvarar för att driva, koordinera och utveckla förvaltningsområdet samt har ett övergripande ansvar för resultat och drift. Förvaltningsområdeschefen rapporterar till fastighetsdirektören. Ett annat ansvarsområde som beskrivs är *förvaltarna* i vilkas det ingår uppföljning av avtal och säkerställande att avtalet med hyresgästen efterlevs. Av granskningen framkommer vidare att förvaltningsorganisationen arbetar utifrån en drift-handbok.

För samtliga större förvaltningsområden (akutsjukhus/universitetssjukhus) finns en särskild upphandlad driftentreprenör. De mindre sjukhusen är samlade i några gemensamma förvaltningsområden med olika driftentreprenörer inom respektive område. Avtalade driftentreprenörer ska endast utföra löpande underhåll, det vill säga teknisk fastighetsdrift. Om det skulle förekomma situationer där en åtgärd ska genomföras som avser en större ombyggnation ska avrop ske från befintliga ramavtal med byggentreprenörer.

I avtalen med driftentreprenörer kan s.k. gråzoner förekomma. Med gråzon menar verksamheten att det finns utrymme för tolkningsfrågor kring vilken part som är ansvarig för vad enligt avtalet. Gränsdragningslistorna (se ovan) är dock generellt tillräckligt tydliga för att undvika tolkning, men det kan i enstaka fall förekomma.

Locums kundtjänst tar emot felanmälningar och beställningar från hyresgästerna. Felanmälningar ska hanteras av driftentreprenören då denne ska utföra löpande, avtalat underhåll, medan beställningar som inte ingår i avtal ska bekostas av hyresgästen. Gränsdragningen mellan felanmälan och beställning styrs av gränsdragningslistan som ingår i samtliga avtal. Enligt intervjuade är kundtjänst kunniga avseende att klassificera inkommande ärenden och det råder sällan tveksamhet i om en anmälan avser felanmälan eller beställning. Respektive driftentreprenör har också som ansvar att i kommunikation med berörd hyresgäst vara tydlig om ärendet ingår i avtal eller inte för att klargöra om hyresgästen kommer att få en kostnad för arbetet.

Om ärendet avser en beställning måste behörig person inom förvaltningsorganisationen godkänna denna då det avser förändringar som görs i lokalerna. En beställning innebär också att kostnaden ska betalas av hyresgästen. När en kostnad uppstår i och med beställning kan antingen driftentreprenören fakturerar Locum som vidarefakturerar kostnaden, alternativt att driftentreprenören fakturerar hyresgästen direkt. Även om driftentreprenör fakturerar

direkt till hyresgäst har Locum insyn i vad som har fakturerats genom fastighetssystemet. Locum har också enligt avtal rätt att begära underlag för skickade fakturor till hyresgästen.

Hyresgäster får själva inte besluta om ombyggnation av lokaler utan Locum måste alltid godkänna eventuella ombyggnationer en hyresgäst önskar genomföra. Om en hyresgäst skulle genomföra en ombyggnation utan godkännande kan skyldighet att återställa lokalerna inträda. Vid ombyggnationer i form av hyresgästanpassningar är det Locum som är motpart gentemot berörd entreprenör. Hyresgästen, som kommer att faktureras för lokalförändringen i form av förhöjd hyra, är dock som initiativtagare till förändringen att betrakta som indirekt/initial beställare. Även om det finns en risk att hyresgäster gör egna beställningar till driftentreprenören, så visar granskningen att det är ovanligt. För säkerhetsskull har driftentreprenören enligt uppgift som rutin att stämma av förfarandet med förvaltaren innan arbetet påbörjas.

Bedömning

Revisionen bedömer att Locum har rutiner som säkerställer uppföljning och fakturering av underhållskostnader, förbättringsåtgärder och löpande driftskostnader kopplat till gällande hyresavtal för hyresgäster i LFS:s fastigheter. Revisionen bedömer även att bolagets rutiner minskar risken för otydligheter i gränsdragningen kring vilken avtalsparter som ska stå för vilka kostnader kopplade till drift- och underhållsåtgärder i regionens vårdfastigheter.

Revisionen bedömer vidare att Locums drifthandbok på ett tydligt sätt redogör för olika områden såsom roller och ansvar, rutiner, arbetsflöden, avtalskrivning mm. Utifrån genomförd granskning bedöms Locums förvaltningsorganisation i allt väsentligt arbeta i enlighet med den framtagna drifthandboken. Revisionen bedömer även att det finns tydliga riktlinjer för uppföljning av gällande hyresavtal. Revisionen menar att de till avtalen tillhörande gränsdragningslistorna minskar risken för att avtalsparterna tolkar avtalen olika.

3.3 Vårdens fastighetsinvesteringar

I ett särskilt projekt¹³ har revisionen granskat om regionstyrelsen säkerställer att vårdens fastighetsinvesteringar följs upp, utvärderas och återrapporteras till fullmäktige i enlighet med regionens styrande dokument och med god ekonomisk hushållning. Revisionens samlade bedömning är att regionstyrelsen dels behöver utveckla uppföljningen av pågående investeringar och utvärderingen av avslutade investeringar, dels säkerställa att resultaten från dessa kontinuerligt rapporteras till fullmäktige. Detta i syfte att säkerställa att de skattefinansierade investeringarna genomförs på ett transparent sätt och med en långsiktigt god ekonomisk hushållning. Av granskningen

¹³ Regionrevisorerna, Projektrapport /2020 Vårdens fastighetsinvesteringar - Uppföljning, utvärdering och återrapportering, RK 2021 - 0009

framkommer vidare att revisorerna ser positivt på att Locums styrelse kontinuerligt inhämtar information om framdriften av de pågående investeringsprojekten som genomförs i vårdens fastigheter. Revisionen vill dock betona vikten av att bolagsstyrelsen även efterfrågar utvärderingar av avslutade investeringsprojekt utifrån fullmäktiges fattade genomförandebeslut gällande tidplan, investeringsutgifter och objektsinnehåll.

Revisorerna i revisorsgrupp III överlämnade rapporten till bolagsstyrelsen för kännedom med möjlighet till yttrande senast 2021-06-02.

3.4 Avrapporterade granskningar i delrapporterings-PM

Delar av årets granskning har tidigare avrapporterats i delrapporterings-PM för bolagsledningen. Nedan sammanfattas väsentliga iakttagelser från denna rapport.

Redovisning av MT och IKT utrustning vid Nya Karolinska Solna

Revisionen har tidigare granskat om den interna styrningen och kontrollen av processen kring redovisning och fakturering av utrustning till NKS har varit tillräcklig. Revisionen bedömde i delrapporterings-PM till ledningen för Locum att den interna styrningen och kontrollen av faktureringsprocessen i huvudsak har varit tillräcklig fram till dess att projektet avslutades under 2019.

Samordningen mellan Karolinska universitetssjukhuset och Locum bedömdes dock inte ha varit strukturerad efter MT- och IKT- projektets avslutande. I årsbokslut 2019 återstod cirka 855 mnkr att fakturera från Locum till Karolinska för utrustning som Karolinska tagit emot och driftsatt. Locum hade i delårsbokslutet i augusti 2020 fakturerat Karolinska totalt 439 mnkr av dessa. Revisionen framförde i delrapporten att Locum måste prioritera återstående fakturering så att projekten MT- och IKT vid NKS är reglerade innan årsbokslutet för 2020.

I samband med årsbokslutet återstår endast en marginell del för Locum att fakturera. Den auktoriserade revisorn bedömer att frågan därmed är tillräckligt hanterad.

Granskning av bokslutsprocessen

Den auktoriserade revisorn har sedan tidigare konstaterat att bolaget har infört ett kontrollmoment för att säkerställa korrekta behörigheter till ekonomisystemet. I samband med delrapporteringsgranskningen kunde den auktoriserade revisorn konstatera att kontroller av behörigheter dock inte hade genomförts.

3.5 Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Den auktoriserade revisorn har under året granskat löneprocessen inklusive pensionsavsättningar, inköpsprocessen inklusive utbetalningar samt ledningsnära kostnader och representation utan väsentliga avvikelser.

Mot bakgrund av den rådande pandemin har revisionskontoret genomfört ett antal granskningar av styrelsens interna styrning och kontroll. Granskningar av upphandling och inköp, risker för oegentligheter, samt IT och informationssäkerhet har genomförts utan väsentliga avvikelser. Revisionskontoret har även granskat styrelsens arbete med riskanalys och plan för intern kontroll 2020 utan väsentliga avvikelser.

3.6 Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

I tidigare revisionsrapporter har framförts ett antal rekommendationer avseende den interna styrningen och kontrollen. I bilaga 1 och 2 framgår hur rekommendationerna har hanterats.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt görs en bedömning av om styrelsens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3.

Granskningen av räkenskaperna har genomförts av den auktoriserade revisorn.

4.1 Årsredovisningen

Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

4.2 Granskning av personalkostnader

Den auktoriserade revisorn har granskat stora transaktionsbelopp gällande anställda med högsta bruttolöner, anställda med avvikande skatteavdragssatser och anställda som ej har erhållit löneutbetalning årets samtliga månader. I granskningen har inga väsentliga avvikelser framkommit.

4.3 Avrapporterade granskningar i delrapporterings-PM

Revisionen har i samband med delrapporterings-PM rapporterat om genomförd granskning av särredovisade merkostnader och minskade intäkter med anledning av coronapandemin. Revisionen bedömde att bolaget i allt väsentligt hade en rättvisande redovisning av coronarelaterade merkostnader och intäktsbortfall.

4.4 Auktoriserade revisorns bedömning

Räkenskaperna bedöms av den auktoriserade revisorn vara rättvisande.

Vad gör regionrevisorerna?

Regionrevisorerna granskar den verksamhet som bedrivs av regionens nämnder och bolagsstyrelser. Revisionsuppdraget är det största inom kommunal verksamhet.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten. Den övergripande uppgiften för revisorerna är att granska hur nämnder och styrelser tar sitt ansvar. De förtroendevalda revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas instrument för den demokratiska kontrollen. De har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen.

Ledamöter i nämnder och styrelser ansvarar inför fullmäktige för hur de själva, anställda och uppdragstagare genomför verksamheten. I ansvaret ingår att genomföra en ändamålsenlig verksamhet utifrån fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten, på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll samt att upprätta rättvisande räkenskaper.

I årsrapporter för nämnder och styrelser sammanfattar revisionskontoret den granskning som genomförts under det gångna året. Verksamhetsrevisionen redovisas löpande i projektrapporter. Publikationerna finns på www.sll.se. Det går även att prenumerera på regionrevisorernas nyhetsbrev genom att anmäla intresse via e-postmeddelande till regionrevisorerna.rev@sll.se.

Postadress: Box 22230, 104 22 Stockholm
Besöksadress: Hantverkargatan 25 b (T-bana Rådhuset)
Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se
Hemsida: www.sll.se
Org.nr: 232100-0016

Regionrevisorerna

Rekommendationer till nämnd/styrelse – ÅR 2020

Locum AB

Strategisk styrning och organisation

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29918 Från rapport 2018 Årsrapport Tidigare ID 1400	Styrelsen för Locum bör formalisera och systematisera hur delegerade beslut ska återrapporteras för att fortlöpande kunna kontrollera om delegationen upprätthålls		ÅR 2020 Bolagets vd-instruktion är nu kompletterad med uppgift om att beslut som är tagna på delegation ska anmälas vid närmast följande ordinarie styrelse sammanträde.

Regionrevisorerna

Rekommendationer till ledning – ÅR 2020

Locum AB

Inköp och upphandling

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29919 Från rapport 2019 Årsrapport Tidigare ID 1401	Ledningen för Locum bör säkerställa att det alltid görs en hänvisning till aktuellt avtal redan i samband med en beställning		ÅR 2020 Rekommendationen utgår till förmån för rekommendation nummer 37581, då dessa rekommendationer i princip är överlappande.
37581 Från rapport 2019 Årsrapport	Ledningen för Locum bör säkerställa att befintliga rutiner följs så att avrop endast görs från leverantörer med giltiga avtal/ramavtal.		ÅR 2020 Rekommendationen anses åtgärdad då det vid den stickprovsvisa granskningen har visat sig att samtliga inköp kunnat styrkas mot giltiga avtal.

Intern kontroll

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
45652 Från rapport 2020 Delrapport	Ledningen för Locum bör säkerställa en rutin för kontroll av korrekta behörigheter i ekonomisystemet.	–	Delår 2020 Revisionens bedömning av status på rekommendationen planeras ske i samband med delårsbokslutet 2021.

Regionrevisorerna

Miljö

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
35047 Från rapport 7/2019 Projektrapport	Locums ledning bör i enlighet med tillämpningsanvisningar för miljöprogrammet anta mål och tydliggöra hur de ska öka materialåtervinningen och förebygga avfall vid investeringsprojekt.	●	ÅR 2020 Locums ledning arbetar med att öka materialåtervinning och förebygga avfall. Dels genom att de kravställer sortering av avfall i enlighet med Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer från 2019 vilket ökar möjlighet för materialåtervinning. Dels genom att de i interna miljörutiner tydliggör att material och produkter ska eftersträvas som minimerar avfallshantering samt att befintligt material i byggnader ska inventeras för beslut om eventuell materialåtervinning. Revisionen bedömer att rekommendationen är åtgärdad, även om inte mål är antagna, eftersom bolaget har tydliggjort hur de systematiskt arbetar för att öka materialåtervinningen och förebygga avfall.

Oegentligheter

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
37578 Från rapport 2019 Årsrapport	Ledningen för Locum bör uppdatera nuvarande riktlinjer med information om hur uppgifter om entreprenörers restförda skatteskulder ska kontrolleras framöver.	—	Delår 2020 Revisionens bedömning av status på rekommendationen planeras ske i samband med årsbokslutet 2021.
37579 Från rapport 2019 Årsrapport	Ledningen för Locum bör utreda och därefter tydliggöra dataskydds-förordningen eventuella inverkan på Locums möjligheten att genomföra kontroller av personalliggare över registrerad personal.	—	Delår 2020 Revisionens bedömning av status på rekommendationen planeras ske i samband med årsbokslutet 2021.
37580 Från rapport 2019 Årsrapport	Ledningen för Locum bör säkerställa att entreprenörsavtalen, utöver hävning, innehåller möjligheter till åtgärder på en proportionerlig nivå även vid mindre kontraktsöverträdelser.	—	Delår 2020 Revisionens bedömning av status på rekommendationen

Regionrevisorerna

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
			planeras ske i samband med årsbokslutet 2021.

Regionrevisorerna

BEDÖMNINGSMÅL OCH BEDÖMNINGS- KRITERIER 2020

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Bedömningsmål:

1. Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges finansiella mål (resultatkrav) och följt fullmäktiges ekonomiska riktlinjer.
2. Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges mål för verksamheten och genomfört tilldelade uppdrag.
3. Nämnden/styrelsen har i övrigt bedrivit verksamheten med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.
4. Nämndens/styrelsens verksamhet har bedrivits i enlighet med för verksamheten gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömningskriterier:

Tillfredsställande

Bedömningsmålen bedöms i allt väsentligt vara uppfyllda. Avvikelse kan förekomma.

Inte helt tillfredsställande

Bedömningsmålen bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns större och/eller flera avvikelser.

Ottillfredsställande

Bedömningsmålen bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser eller allvarliga brister som måste åtgärdas snarast.

Kommentar: Bristerna eller avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Intern styrning och kontroll

Nämnden/styrelsen ansvarar för att det finns en intern styrning och kontroll som med rimlig grad av säkerhet leder till måluppfyllelse, effektiv verksamhet och

Regionrevisorerna

regelefterlevnad. Nämnden/styrelsen har säkerställt systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Bedömningsmål:

1. Nämnden/styrelsen har fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
2. Nämnden/styrelsen har i budget/verksamhetsplan fastställt ekonomiska och verksamhetsmässiga mål i linje med fullmäktiges mål och övriga uppdrag. Målen är mätbara/uppfoljningsbara.
3. Nämnden/styrelsen har riktlinjer och rutiner för väsentliga områden för att säkerställa att verksamhetens uppdrag och mål uppnås samt att lagar, föreskrifter m.m. följs.
4. Nämnden/styrelsen har genomfört en riskanalys som identifierar, värderar och prioriterar väsentliga risker. Nämnden/ styrelsen har i en plan för intern kontroll, i enlighet med regionens fastställda regelverk, fastställt vilka åtgärder/ kontroller som ska hantera prioriterade risker.
5. Nämnden/styrelsen följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
6. Nämnden/styrelsen har ett informations- och kommunikationssystem som stödjer styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
7. Nämndens/styrelsens rapportering ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
8. Nämnden/styrelsen har säkerställt en tillräcklig beredning av ärenden.
9. Nämnd/styrelse har fattat beslut med stöd i reglemente, delegation eller i uppdrag från fullmäktige.

Bedömningskriterier

Tillräcklig

Bedömningsmålen bedöms i allt väsentligt vara uppfyllda. Avvikelser kan förekomma.

Regionrevisorerna

Inte helt tillräcklig

Bedömningsmålen bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns större och/eller flera avvikelser.

Otillräcklig

Bedömningsmålen bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser eller allvarliga brister som måste åtgärdas snarast.

Kommentar: Bristerna är uppenbara och försvårar styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Räkenskaper

Nämndens/styrelsens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning och kan ligga till grund för styrning, ledning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs.

Bedömningsmål:

1. Nämndens/styrelsens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt landstingets regler och anvisningar.
2. Nämndens/styrelsens delårsrapport och årsbokslut/årsredovisning ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

Bedömningskriterier:

Rättvisande

Räkenskaperna uppfyller i allt väsentligt bedömningsmålen. Avvikelse kan förekomma. Eventuella värderings-, klassificerings- och/eller upplysningsfel är inte av sådan karaktär att de väsentligen påverkar bilden av nämndens/styrelsens resultat och ställning.

Inte rättvisande

Räkenskaperna innehåller väsentliga avvikelser eller allvarliga brister i förhållande till bedömningsmålen och ger inte en rättvisande bild av resultat och ställning.

Kommentar: Avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.